

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/66/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114205760
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114205760.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky M. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, A. A., v konaní právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, Košice, IČO: 47 234 466, proti odporcovi Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, o zaplatenie 294,80 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 20C/78/2014 - 52 zo dňa 13. 11. 2014, takto

rozhodol:

Rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti z r u š u j e a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke istinu vo výške 294,80 eur s 8,5 % úrokom z omeškania ročne z priznanej sumy od 12. 03. 2014 až do zaplatenia a trovy konania vo výške 446,74 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľky, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že uplatnený nárok priznal navrhovateľke vo výške 294,80 eur s príslušenstvom v súlade s § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

O trovách konania rozhodol prvostupňový súd v súlade s § 142 ods. 1 O. s. p. Navrhovateľka bola v konaní úspešná. Uplatnila si náhradu trov konania, ktoré jej súd priznal podľa § 142 ods. 1 OSP za úkony právnej služby, príprava a prevzatie zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podanie návrhu, vyjadrenie k vyjadreniu odporcu a účasť na pojednávaní dňa 13. 11. 2014, základná sadzba za úkon 23,24 Eur + 8,04 Eur režijný paušál, za úkony spolu 125,12 Eur v zmysle advokátskej tarify. Zároveň si navrhovateľka uplatnila náhradu hotových výdavkov právneho zastúpenia, a to za stratu času na pojednávaní dňa 13. 11. 2014 podľa § 17 ods. 1 advokátskej tarify, Košice - Banská Bystrica a späť, jedna cesta 3 hodiny 6 minút za každú začatú polhodinu 14 x 13,40 Eur spolu 187,60 Eur.

Súd zároveň priznal navrhovateľke aj cestovné za deň pojednávania Košice - Banská Bystrica a späť za cestu motorovým vozidlom vo výške 134,02 Eur. Súd uvedené trovy považoval za účelne vynaložené.

Proti rozsudku okresného súdu v časti výroku o trovách konania podal odvolanie odporca v súlade s § 204 O. s. p. z dôvodu § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p.. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie podal z dôvodov, že navrhovateľku na pojednávaní dňa 13. 11. 2014 zastupoval advokátsky koncipient Mgr. Peter Kováčik, a teda navrhovateľka nemá nárok na náhradu za stratu času vyčíslenú v celkovej výške v zmysle § 17 vyhl. č. 655/2004 Z. z. V zmysle § 17 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. v platnom znení, je možné náhradu za stratu času priznať len advokátovi, nie jeho zamestnancovi, ani advokátskemu koncipientovi. Ak by súd priznal náhradu za stratu času aj za čas strávený cestou so sídla advokáta do sídla súdu a späť advokátskemu koncipientovi,

potom by za tento čas získal advokát príjem z výkonu vlastnej odbornej práce, ako aj z náhrady za stratu času, ktorá má byť práve kompenzáciou. Tak isto by potom v prípade priznania náhrady za stratu času mohlo dôjsť k tomu, že ak by advokát poveril svojim zastupovaním v rovnaký deň a v rovnaký čas viacerých koncipientov alebo svojich zamestnancov, náhrada za stratu času by bola priznaná opakovane, čo je v rozpore so zmyslom § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. Zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Košice 6Co/230/2013 zo dňa 03. 03. 2014 z ktorého vyplýva, že náhrada za stratu času je výlučne viazaná na advokáta, pretože iba v prípade poskytnutia právnej služby osobne advokátom, je splnená podmienka existujúceho objektívneho dôvodu, pre ktorý nemôže poskytovať (inú) právnu službu. Nepopiera ústavné právo navrhovateľky na právnu pomoc v konaní pred súdmi a slobodnú voľbu advokáta, na strane druhej je potrebné uviesť, že navrhovateľka bola zastúpená advokátom, ktorý má sídlo v meste Košice, ktoré je vzdialené 230 km od miestne príslušného Okresného súdu v Košiciach. Pričom v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. súd prizná náhradu trov potrebných len na účelné uplatnenie alebo bránenie práva. Navrhovateľka mala možnosť voľby z 204 advokátov zapísaných v advokátskej komore pôsobiacich v meste Banská Bystrica. Spor nebol mimoriadne náročný a komplikovaný, že by vyžadoval právnu pomoc advokáta sídliaceho v 230 km vzdialenom meste Košice od príslušného súdu. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR z 02. 10. 2013, sp. zn. II. ÚS 736/2013. Zároveň poukázal na to, že rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné, nie je uvedené z akých veličín sa vychádzalo pri výpočte uplatnenej sumy cestovného, nie je uvedené v skutočnosti, aké bolo použité vozidlo, jeho spotreba, cena pohonných látok v čase uskutočnenia cesty, počet prejdených kilometrov.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti odporcu nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 446,74 Eur v súlade s § 221 ods. 1 pís. f) O. s. p. zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Štruktúra práva na odôvodnenie rozsudku je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáha, z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadřil odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ak rozsudok súdu neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 OSP je nepreskúmateľným.

Preskúmaním odvolaním napadnutého výroku rozsudku okresného súdu dospel odvolací súd k záveru, že jeho rozhodnutie nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia v časti rozhodnutia o náhrade trov konania, keď súd pri priznaní cestovného neuviedol preskúmateľným spôsobom ako dospel k výške priznaného cestovného.

Pokiaľ ide o ostatné námietky odvolateľa v odvolaní tieto odvolací súd nepovažoval za dôvodné pre zmenu rozhodnutia.

Pre správne rozhodnutie o odvolaní bolo potrebné zodpovedať otázku, či možno účastníkovi konania priznať náhradu trov konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia - ako náhradu za stratu času pri účasti na pojednávaní v prípade, že sa tohto pojednávania nezúčastnil osobne advokát, ale len jeho advokátsky koncipient.

Procesná úprava umožňuje každému účastníkovi konania zvoliť si v súvislosti s účasťou na civilnom konaní ako zástupcu advokáta, ktorého odmeňovanie upravuje Vyhláška č. 655/2004 Z. z. Predmetná vyhláška ustanovuje v § 1 ods. 1 a 2 spôsob určenia a výšku odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času advokáta za právne služby poskytované klientom na základe dohody alebo ustanovenia na to oprávneným orgánom. Odmena advokáta sa určuje na základe dohody medzi advokátom a jeho klientom; ak nedôjde k dohode na určenie odmeny advokáta sa použijú ustanovenia tejto Vyhlášky o tarifnej odmene (§ 9 až 14). Uvedený predpis rieši v celom svojom obsahu len odmeňovanie advokáta, ktorému vznikajú v spojitosti s poskytovaním právnej služby náklady. Bez

ohľadu na spôsob určenia odmeny patrí advokátovi vždy náhrada hotových výdavkov (medzi ktoré patria najmä súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy) a náhrada za stratu času.

Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času.

V zmysle § 16 ods. 2 zákona č. 586/2003 o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov pri jednotlivých úkonoch môže advokáta zastúpiť advokátsky koncipient alebo aj iný zamestnanec advokáta.

Občiansky súdny poriadok v § 25 ods. 3 ustanovuje oprávnenie advokáta dať sa zastupovať iným advokátom ako ďalším zástupcom, prípadne advokátskym koncipientom, ktorého zamestnáva.

Podstata procesného zastúpenia v občianskom súdnom konaní spočíva v tom, že zástupca je oprávnený v zásade na všetky právne úkony v mene zastúpeného. K splnomocneniu ďalšej osoby zástupcom môže dôjsť len v prípade, ak to zákon umožňuje. Pri zastupovaní advokátom dáva právna úprava advokátovi možnosť splnomocniť iného advokáta; prípadne advokátskeho koncipienta na vykonávanie procesných úkonov v mene advokáta. Z postavenia advokátskeho koncipienta nepochybne vyplýva, že úkony, ktoré vykonáva v súvislosti so zastupovaním advokáta, u ktorého je zamestnaný, vykonáva v mene zamestnávateľa - advokáta, a tiež na jeho účet. Úkon uskutočnený advokátskym koncipientom je v konečnom dôsledku úkonom právnej služby advokáta, za ktorý zodpovedá samotný advokát. Vnútorný vzťah medzi zástupcom (advokátom) a jeho substitútom (advokátskym koncipientom) je nezávislý od vzťahu medzi účastníkom konania a zástupcom (advokátom), ktorému bola udelená plná moc. Účastník konania uhradza advokátovi všetky náklady vzniknuté v súvislosti so zastupovaním v zmysle Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. - tarifnú odmenu (pokiaľ nebola medzi nimi uzavretá iná dohoda), náhradu hotových výdavkov a aj náhradu za stratu času, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sa na jednotlivom úkone zúčastnil advokát alebo ním zvolený zástupca.

Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a ani zákona o advokácii nevyplýva, že by mal súd pri rozhodovaní o trovách konania účastníka, ktorý bol v konaní zastúpený advokátom, uplatňovať iný právny režim zohľadňujúc pritom okolnosť, či posudzovaný úkon vykonal advokát alebo jeho koncipient.

V prejednávanej veci preto navrhovateľke, ako plne úspešnej účastníčke konania, vzniklo právo na náhradu trov konania voči odporcovi, ktoré pozostávajú aj z trov právneho zastúpenia.

Odvolačí súd ani argument odporcu vytykajúci navrhovateľke voľbu advokáta so sídlom advokátskej kancelárie vzdialeným 230 km od sídla príslušného súdu, nepovažoval za relevantný, a to aj s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2 M Cdo 16/2008 zo dňa 29. 10. 2009, v ktorom bol vyslovený právny názor, že: „Právo na zastúpenie advokátom v konaní pred súdom je realizáciou ústavou garantovaného práva na právnu pomoc pred súdmi, upraveného tiež Občianskym súdnym poriadkom. Pre voľbu advokáta zákon neustanovuje žiadne obmedzenia, je teda len a len na účastníkovi, ktorého z advokátov zapísaných v zozname advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou si zvolí. Dôležitým kritériom pritom nie je len povesť advokáta, jeho odborné zameranie, ale aj osobný faktor dôvery danému advokátovi, vedomosť, že sa naňho môže spoľahnúť a že advokát si preňho nájde čas. Príslušná právna úprava (vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) vzťahujúca sa na prejednávanú vec priznáva advokátovi možnosť uplatnenia účelne vynaložených náhrad cestovných výdavkov i náhrady za stratu času. V prípade náhrad cestovného sa ich účelnosťou rozumie najmä voľba vhodného dopravného prostriedku s ohľadom na sídlo advokátskej kancelárie a miesto procesného úkonu (napr. pojednávania súdu), jeho dostupnosťou z hľadiska vlakovkej alebo autobusovej dopravy ako lacnejších foriem cestovania. Súčasne však treba brať do úvahy i výšku náhrady za stratu času, ktorá môže byť pri použití relatívne nákladnejšieho dopravného prostriedku (napr. osobného automobilu oproti dopravnému prostriedku verejnej dopravy) v konečnom dôsledku efektívnejšia, než u iného menej nákladného spôsobu dopravy. Pokiaľ sa právny zástupca riadne dostavil k súdom nariadenému pojednávaniu a z jeho konania nevznikli žiadne prierahy, či neúčelné realizované úkony súdu, nemožno v takomto prípade náklady právneho zastúpenia považovať za

neúčelné. Zmyslom a účelom inštitútu náhrady trov konania pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon; tieto sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne (porovnaj napr. II. ÚS 31/04).

Na základe týchto skutočností pokladal odvolací súd vyššie uvedené námietky odporcu v odvolaní za nedôvodné, avšak vzhľadom na to, že rozhodnutie prvostupňového súdu je v časti priznania náhrady trov nepreskúmateľné, keď súd pri priznaní cestovného neuviedol preskúmateľným spôsobom ako dospel k výške priznaného cestovného, odvolací súd v súlade s § 221 ods. 1 pís. f) O. s. p. rozhodnutie v napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní rozhodnúť o náhrade trov konania a rozhodnutie odôvodniť tak, že stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal, ktoré ustanovenie zákona aplikoval.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.